

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Omgevingsrecht	6
Omgevingswet	6
Wabo	9
8.40- en 8.42-AMvB's	11
Natuurbescherming	11
Planschade	12
Werkloosheid	13
Sociale zekerheid overig	14
Bestuursrecht overig	15
AVG	15
Gezondheid	16
Toeslagen	17
Verkeer	18
Vreemdelingenrecht	19
Asiel	19
Richtlijnen en verordeningen	21

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 282

MK ABRS, 05-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:873](#)

college van burgemeester en wethouders van Gorinchem.

Awb 6:6, 8:58

Mer-richtlijn 11

GOEDE PROCESORDE. Verlening omgevingsvergunning. I.c. heeft de rechtbank kunnen oordelen dat het indienen van de nieuwe beroepsgronden twaalf dagen voor zitting in strijd moet worden geacht met de goede procesorde. Het Unierecht verzet zich er niet tegen dat, wanneer een appellant kort voor de zitting nieuwe beroepsgronden inbrengt, ook als het onder meer gaat om Unierechtelijke milieuvoorschriften, deze beroepsgronden door de rechter buiten beschouwing worden gelaten wegens strijd met de goede procesorde. Het gaat hier om een passend mechanisme om het goede verloop van de procedure te waarborgen. Maar de toepassing van dit mechanisme mag er niet toe leiden dat de toegang tot de rechter op grond van artikel 11 van de Mer-richtlijn in de praktijk onmogelijk of uiterst moeilijk wordt gemaakt. Geoordeeld wordt dat daarvan geen sprake is. [appellanten] hebben namelijk niet gemotiveerd, waarom zij deze beroepsgronden niet eerder hebben kunnen aanvoeren.

Verwijzing naar arresten EU-HvJ van 15-10-2015, [ECLI:EU:C:2015:683](#), 15-03-2017, [ECLI:EU:C:2017:209](#), en 15-06-2023, [ECLI:EU:C:2023:477](#).

Besluit waarbij het college een omgevingsvergunning heeft verleend voor het plaatsen van twee windturbines op een bedrijventerrein in afwijking van het bestemmingsplan. [...]

Nieuwe beroepsgronden in strijd met de goede procesorde

7. [appellante A] en anderen betogen dat de rechtbank ten onrechte hun gronden over stikstof, natuurbescherming, de uitstoot van schadelijke stoffen en de gezondheidseffecten daarvan, financiële zekerheid en verontreiniging van hun agrarische percelen met schadelijke stoffen en nanoplastics in strijd met de goede procesorde heeft geacht. [...]

7.1. De Afdeling stelt vast dat [appellante A] en anderen op 14 januari 2022 pro forma beroep hebben ingesteld bij de rechtbank. Zij hebben hun beroepsgronden aangevuld in de nadere stukken van 20 maart 2022 en van 26 november 2022. De zitting bij de rechtbank heeft plaatsgevonden op 8 december 2022. Het nadere stuk van 26 november 2022 is dus twaalf dagen voor de zitting ingediend. Partijen zijn het erover eens dat het nadere stuk van 26 november 2022 nieuwe beroepsgronden bevat.

7.2. Behalve in geschillen waarin de wet het niet toestaat, kunnen ook na afloop van de beroepstermijn en, als die termijn is gegeven, na de termijn als bedoeld in artikel 6:6 van de Awb, nieuwe gronden worden ingediend. Deze mogelijkheid wordt begrensd door de goede procesorde. De goede procesorde laat het indienen van een nieuwe beroepsgrond niet toe, als andere partijen onvoldoende op die beroepsgrond kunnen reageren of de goede voortgang van de procedure daardoor op andere wijze wordt belemmerd.

7.3. De Afdeling stelt vast dat het nadere stuk van 26 november 2022 beroepsgronden bevat die zien op de volgende onderwerpen:

- Stikstofuitstoot in verband met de uitspraak van de Afdeling van 2 november 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3159](#), over de bouwvrijstelling;
- De uitstoot van bisfenol A, het gas zwavelhexafluoride (SF6) en nanoplastics, de gezondheidseffecten daarvan en de verontreiniging daarmee van de gronden van appellanten;

- Financiële zekerheid dat de windturbines aan het eind van hun levensduur worden verwijderd. Ook hebben [appellante A] en anderen ter onderbouwing van hun beroepsgrond over bisfenol A verwezen naar een rapport uit 2021 met als titel "Leading Edge erosion and pollution from wind turbine blades", waarvan de inhoud herhaald en ingelast moet worden beschouwd. De Afdeling stelt verder vast dat het gaat om nieuwe beroepsgronden die [appellante A] en anderen niet al hebben vermeld in hun beroepsschrift van 14 januari 2022 en hun aanvulling daarop van 20 maart 2022.

7.4. De rechtbank heeft naar het oordeel van de Afdeling kunnen oordelen dat het indienen van de hiervoor genoemde nieuwe beroepsgronden twaalf dagen voor zitting in strijd moet worden geacht met de goede procesorde. Het Unierecht verzet zich er niet tegen dat, wanneer een appellant kort voor de zitting nieuwe beroepsgronden inbrengt, ook als het onder meer gaat om Unierechtelijke milieuvorschriften, deze beroepsgronden door de rechter buiten beschouwing worden gelaten wegens strijd met de goede procesorde. Het gaat hier om een passend mechanisme om het goede verloop van de procedure te waarborgen. Vergelijk de arresten van het Hof van Justitie van 15 oktober 2015, [ECLI:EU:C:2015:683](#), punt 81, van 15 maart 2017, [ECLI:EU:C:2017:209](#), punt 53, en 15 juni 2023, [ECLI:EU:C:2023:477](#), punt 23. Maar de toepassing van dit mechanisme mag er niet toe leiden dat de toegang tot de rechter op grond van artikel 11 van de mer-richtlijn in de praktijk onmogelijk of uiterst moeilijk wordt gemaakt. Vergelijk het arrest van het Hof van Justitie van 15 juni 2023, [ECLI:EU:C:2023:477](#), punten 21 en 24. Naar het oordeel van de Afdeling is daarvan geen sprake. [appellante A] en anderen hebben namelijk niet gemotiveerd, waarom zij deze beroepsgronden niet eerder hebben kunnen aanvoeren. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de rechtbank kunnen oordelen dat het aanvoeren van de nieuwe beroepsgronden minder dan twee weken voor de zitting in strijd is met de goede procesorde en dat deze gronden buiten beschouwing moesten blijven.

Het door [appellante A] en anderen genoemde arrest van het Hof van Justitie van 12 mei 2011 leidt niet tot een ander oordeel. Dat arrest gaat namelijk niet over het buiten beschouwing laten van nieuwe beroepsgronden die zijn ingediend in strijd met de goede procesorde. Kort gezegd volgt uit dit arrest dat aan milieuorganisaties die opkomen voor een schending van een uit het Unierecht voortvloeiend voorschrift van milieubescherming, niet mag worden tegengeworpen dat dat voorschrift alleen de belangen van het algemeen publiek beschermt en niet die individuele personen. Zo'n beperking van het zich kunnen beroepen op schending van dit soort voorschriften is hier niet aan de orde. Het gaat er hier om dat [appellante A] en anderen hun nieuwe beroepsgronden op een te laat moment in de beroepsprocedure bij de rechtbank hebben ingebracht. Hadden zij dit op een eerder moment gedaan, dan waren hun beroepsgronden niet wegens strijd met een goede procesorde buiten beschouwing gelaten. Beantwoording van de door [appellante A] en anderen gewenste prejudiciële vragen in relatie tot dit arrest is niet nodig voor de beoordeling in deze hogerberoepszaak. Gelet op de arresten van het Hof van Justitie van 6 oktober 1982, Cilfit, [ECLI:EU:C:1982:335](#), punt 10, en 6 oktober 2021, Consorzio Italian Management, [ECLI:EU:C:2021:799](#), punt 34, bestaat dan ook geen aanleiding tot het stellen van prejudiciële vragen.

Het betoog slaagt niet.

JnB 2025, 283

Rechtbank Noord-Holland, 28-02-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:2079](#)

minister van Justitie en Veiligheid, Directie Openbaarmaking, verweerder.

Awb 4:15 lid 2 onder a, 6:12 lid 2 onder a

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

Wet open overheid (Woo)

DWANGSOM EN BEROEP BIJ NIET TIJDIG BESLISSSEN. Woo-besluit in vijf deelbesluiten. I.c. is het beroep dat eiser heeft ingesteld omdat verweerder volgens hem niet op tijd heeft beslist op zijn verzoek op grond van de Woo niet-ontvankelijk. De termijn die is afgesproken voor het laatste deelbesluit is leidend voor de vraag of het bestuursorgaan in gebreke is tijdig een besluit te nemen op grond van artikel 6:12, tweede lid, onder a, van de Awb. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 20-10-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2348](#). De termijn om op het Woo-verzoek te beslissen is namelijk tot dat moment opgeschort op grond van artikel 4:15, tweede lid, onder a, van de Awb. Eiser wordt niet onevenredig in zijn belangen geschaad indien hij moet wachten tot na de laatste deelbesluittermijn voordat hij een beslistermijn bij de rechtbank kan afdwingen op grond van artikel 6:12 van de Awb.

JnB 2025, 284

MK ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:992](#)

burgemeester van Rotterdam.

Awb

GELIJKHEIDSBEGINSEL. Afwijzing verzoek verruiming openingstijden speelautomatenhallen. I.c. heeft Amusementcenter een beroep op het gelijkheidsbeginsel gedaan en daarbij uitdrukkelijk verwezen naar het besluit van de burgemeester waarin hij de openingstijden van de speelautomatenhal van JVH heeft verruimd. De burgemeester heeft in zijn schriftelijke uiteenzetting noch op de zitting van de Afdeling kunnen toelichten waarin de situatie van JVH op relevante wijze verschilt van de situatie van Amusementcenter. De enkele stelling van de burgemeester dat het besluit van JVH is genomen naar aanleiding van een uitspraak van de rechtbank is hiertoe onvoldoende. Het had op de weg van de burgemeester gelegen om concrete relevante omstandigheden te noemen die maken dat een beroep op het gelijkheidsbeginsel niet slaagt. Dit geldt temeer aangezien de rechtbank in deze procedure partijen heeft gevraagd te reageren op de uitspraak inzake JVH. De burgemeester had toen het nieuwe besluit over JVH al genomen en het had op de weg van de burgemeester gelegen om de rechtbank hierover te informeren.

JnB 2025, 285

ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1033](#)

college van burgemeester en wethouders van Utrecht.

Awb

VOORINGENOMENHEID. I.c. slaagt het betoog van [appellant] dat de rechter die de aangevallen uitspraak heeft gedaan op de zitting vooringenomen was, niet.

Uit de zittingsaantekeningen valt af te leiden dat de behandelend rechter heeft aangekondigd de zitting met het stellen van vragen te beginnen en dat er aan het eind van de zitting nog gelegenheid zou zijn om zaken toe te voegen. [appellant] heeft hierop gereageerd met de mededeling dat hij zijn verhaal aan het einde van de zitting zou voordragen. Uit de zittingsaantekeningen valt ook af te leiden dat aan [appellant] een proces-verbaal van de zitting is toegezegd. Indien dat vervolgens niet is verstrekt, zoals [appellant] stelt, is dat weliswaar slordig, maar biedt dat geen grond voor het oordeel dat sprake is van vooringenomenheid. De onjuiste beoordeling van onderdelen van een zaak en het onbesproken laten van (argumenten tegen) bewijsmiddelen zullen in het algemeen pas een zwaarwegende aanwijzing voor vooringenomenheid opleveren als sprake was geweest van een ander resultaat als een juiste beoordeling of bespreking had plaatsgevonden. Er is niet gebleken van een onjuiste beoordeling van de verschillende besluitonderdelen waartegen [appellant] gronden heeft aangevoerd, zodat er alleen al daarom geen aanleiding is te concluderen dat er op dat punt sprake is geweest van vooringenomenheid.

JnB 2025, 286

ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1034](#)

college van burgemeester en wethouders van Asten.

Awb 1:2, 4:5, 7:2

HOORPROCEDURE. Buiten behandeling stelling aanvraag omgevingsvergunning huisvesting arbeidsmigranten. I.c. is terecht geoordeeld dat het besluit op bezwaar niet onzorgvuldig tot stand is gekomen. Het gegeven dat een advies is uitgebracht op dezelfde dag als dat de hoorzitting heeft plaatsgevonden hoeft niet af te doen aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van het advies. Dat de toelichting van Oostappen op de hoorzitting niet expliciet is verwerkt in het advies, leidt niet tot de conclusie dat dit advies onjuist en onzorgvuldig is. Van belang is dat alle gronden uit het bezwaarschrift zijn behandeld in het advies dat onderdeel uitmaakt van het besluit op bezwaar. Dat een element niet expliciet terugkomt in het advies, betekent niet dat het element niet is betrokken bij het advies en daarmee de besluitvorming.

BELANGHEBBENDE. I.c. is terecht het standpunt van het college gevolgd dat Oostappen niet kan worden aangemerkt als rechtstreeks belanghebbende bij het primaire besluit. De omgevingsvergunning is aangevraagd door Prinsenmeer. In beginsel is daarmee slechts haar belang rechtstreeks betrokken bij het besluit tot buiten behandeling stelling van de aanvraag. Niet is gebleken van een zelfstandig eigen belang van Oostappen bij het besluit. Oostappen is geen eigenaar van het perceel waarvoor de omgevingsvergunning is aangevraagd. Daarnaast wordt Oostappen niet geraakt in een aan een ander zakelijk of fundamenteel recht ontleend zelfstandig belang. Daarnaast heeft de rechtbank terecht overwogen dat een rechtstreeks betrokken belang evenmin volgt uit de andere financiële omstandigheden die Oostappen heeft aangevoerd.

JnB 2025, 287

ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:989](#)

college van burgemeester en wethouders van Breda.

Awb 7:13 lid 1 aanhef en onder a en b

Verordening behandeling bezwaarschriften Breda 2004 (Verordening)

BEZWAARPROCEDURE. ADVIESCOMMISSIE. I.c. is terecht geen aanwijzing gezien dat het advies tot stand zou zijn gekomen zonder betrokkenheid van de andere leden van de adviescommissie. Dat het advies enkel is ondertekend door de voorzitter leidt niet tot een ander oordeel, omdat ingevolge artikel 18, vierde lid, van de Verordening het advies kan worden ondertekend door enkel de voorzitter. Ook is verder niet gebleken dat de commissie niet onafhankelijk was. Het gebruik van het briefpapier van de gemeente leidt niet tot ongeldigheid van het advies.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 288

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 04-03-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1700](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn.

Omgevingswet 5.1 lid 1 onder a

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) 2.29 aanhef en onder j

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 1

Omgevingsplan 22.26, 22.27, 22.9, 22.281

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BINNENPLANSE

OMGEVINGSPLANACTIVITEIT. ETFAL. Verlenen omgevingsvergunning binnenplanse omgevingsplanactiviteit bouwen voor het plaatsen van een geluidsscherm, tevens erfafscheiding. I.c. wordt geoordeeld dat uit artikel 22.281 van het omgevingsplan [de bruidsschat] volgt dat, anders dan het college meent, wel beoordeeld moet worden of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Nu het college dit niet heeft beoordeeld, kleeft er in zoverre een motiveringsgebrek aan het bestreden besluit. Het gebrek kan nog hersteld worden in de beslissing op bezwaar. Het verzoek om voorlopige voorziening wordt afgewezen.

[...] Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

11. Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat sprake is van een gebonden bevoegdheid en dat de omgevingsvergunning moet worden verleend als wordt voldaan aan de in het omgevingsplan gestelde regels over bouwen en wordt voldaan aan de redelijke eisen van welstand. In het primaire besluit heeft daarom geen belangenafweging plaatsgevonden en is niet beoordeeld of sprake is van een evenwichtige toedeling van locaties.

11.1. Zoals in het wettelijk kader is beschreven, volgt uit artikel 22.281 van het omgevingsplan dat, anders dan het college meent, wel beoordeeld moet worden of sprake is van een evenwichtige

toedeling van functies aan locaties. De bezwaargronden die verzoekers hebben aangevoerd, die in de kern gaan over hun bedrijfsbelangen en de ruimtelijke gevolgen van het plaatsen van het geluidsscherm, zullen daar ook bij betrokken moeten worden. Nu het college dit niet heeft beoordeeld, kleeft er in zoverre een motiveringsgebrek aan het bestreden besluit.

11.2. De voorzieningenrechter ziet echter geen reden om het bestreden besluit vanwege dit gebrek te schorsen. De ruimtelijke aanvaardbaarheid van het geluidsscherm is tenslotte al beoordeeld in het kader het bestemmingsplan [locatie], dat recent en specifiek voor dit project is vastgesteld. Op zitting heeft het college nog toegelicht dat het geluidsscherm juist wordt geplaatst om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor de toekomstige bewoners van de woningen te garanderen. Hiermee heeft het college te kennen gegeven een beoordeling te hebben gemaakt met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De voorzieningenrechter meent daarom dat het gebrek nog hersteld kan worden door het college in de beslissing op bezwaar. [...]

JnB 2025, 289

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 25-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1477](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Berkelland.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2, 5.129g

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOPA. ETFAL. Omgevingsvergunning tijdelijk plaatsen units op parkeerplaats bij sporthal voor gebruik als leslokalen. I.c. wordt geoordeeld dat de effecten van het veronderstelde ontbreken van bepaalde voorzieningen, zoals de kantine en een fietsenstalling, niet betrokken hoeven te worden bij de beoordeling of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Verzoekers vrezen voor overlast als deze voorzieningen er niet zijn, maar deze voorzieningen zijn niet aangevraagd en het college kan enkel beslissen op de aanvraag.

ALTERNATIEVEN. Verzoekers hebben i.c. geen gelijkwaardig alternatief aangedragen waarvan op voorhand duidelijk is dat daar aanmerkelijk minder bezwaren tegen zullen bestaan. Verwijzing naar ABRS 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2058](#).

STEDELIJKE ONTWIKKELING. LADDERTOETS. Het is in dit geval geen vereiste om de laddertoets te verrichten, omdat van een stedelijke ontwikkeling geen sprake is. Verzoekers hebben er desondanks terecht op gewezen dat, ook als geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling, bij de toets of het plan in overeenstemming is met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties onder meer beoordeeld dient te worden of de mogelijk gemaakte ontwikkeling voorziet in een behoefte. Het college heeft de behoefte in het primaire besluit niet onderbouwd, maar het college kan dit in de beslissing op bezwaar alsnog motiveren. Geen reden wordt gezien om het bestreden besluit vanwege dit motiveringsgebrek te schorsen, omdat op zitting is toegelicht dat er (in ieder geval voor de betreffende scholieren en daarmee ook in het algemeen belang) behoefte bestaat aan de leslokalen in de vorm van deze units.

JnB 2025, 290

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 19-02-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:954](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maashorst, het college.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 8.4

Invoeringswet Omgevingswet 5.6 lid 2 aanhef en onder a onder 2°

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. TECHNISCH BOUWEN.

OMGEVINGSPLANACTIVITEIT. BESTEMMINGSPLAN. TEGELENRECHTSPRAAK.

Omgevingsvergunning aanleggen tennisbanen en padelbanen. I.c wordt geen aanleiding gezien de omgevingsvergunning te schorsen op de grond dat verzoeker ook bij de voorzieningenrechter van de Afdeling een schorsingsverzoek had ingediend en waarop op dat moment nog niet was beslist. Op het bestemmingsplan is nog artikel 8.4 van de Wro van toepassing, omdat het bestemmingsplan vóór 1 januari 2024 ter inzage is gelegd. Het verzoek om een voorlopige voorziening in het kader van de bestemmingsplanprocedure heeft op zichzelf geen schorsende werking en het college heeft terecht aan het (nieuwe) bestemmingsplan getoetst. Uit de Tegelenrechtspraak volgt evenmin een verplichting dat het college een besluit tot vergunningverlening (of weigering) aanhoudt totdat op een verzoek om voorlopige voorziening in het kader van de bestemmingsplanprocedure is beslist.

[...] Tegelenrechtspraak

6. Verzoeker verzet zich tegen de door het college gehanteerde gang van zaken. Het college heeft een omgevingsvergunning verleend op het moment dat nog niet op het door verzoeker ingediende verzoek om voorlopige voorziening bij de voorzieningenrechter van de Afdeling was beslist. Volgens verzoeker had het college moeten wachten op de uitspraak daarop alvorens het kon overgaan tot beoordeling van de aanvraag. Verzoeker vraagt de voorzieningenrechter daarom de omgevingsvergunning te schorsen totdat onherroepelijk op het bestemmingsplan is beslist dan wel onderhavige procedure aan te houden totdat onherroepelijk op het bestemmingsplan is beslist.

6.1. De voorzieningenrechter stelt voorop dat op het bestemmingsplan nog artikel 8.4 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) van toepassing is, omdat het bestemmingsplan vóór 1 januari 2024 ter inzage is gelegd. Dat volgt uit artikel 4.6, tweede lid, aanhef en onder a, onder 2°, van de Invoeringswet Omgevingswet.

Artikel 8.4 van de Wro bepaalde dat een verzoek om voorlopige voorziening tegen het vastgestelde bestemmingsplan schorsende werking heeft als dat verzoek binnen de beroepstermijn bij de Afdeling is ingediend. In dit geval heeft verzoeker pas na het verstrijken van de beroepstermijn een verzoek om voorlopige voorziening ingediend, omdat pas na het verstrijken van de beroepstermijn door de derde-partij een aanvraag is ingediend en deze aanvraag voor verzoeker de aanleiding is geweest om het verzoek om voorlopige voorziening in te dienen. Dat betekent dat het verzoek om een voorlopige voorziening in het kader van de bestemmingsplanprocedure op zichzelf geen schorsende werking heeft en dat het college terecht aan het (nieuwe) bestemmingsplan heeft getoetst.

De voorzieningenrechter wijst er ten overvloede op dat artikel 8.4 van de Wro is komen te vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en dat dus ook onder het huidige recht het binnen de beroepstermijn indienen van een verzoek om voorlopige voorziening bij de Afdeling in het kader van een bestemmingsplanprocedure op zichzelf geen schorsende werking heeft.

6.2. De voorzieningenrechter overweegt verder dat uit de Tegelenrechtspraak¹ evenmin een verplichting volgt dat het college een besluit tot vergunningverlening (of weigering) aanhoudt totdat op een verzoek om voorlopige voorziening in het kader van de bestemmingsplanprocedure is beslist. De Afdeling heeft daarin slechts overwogen dat, indien een belanghebbende tegelijk met de

indiening van een bezwaarschrift tegen een 'bouwvergunning', een verzoek om schorsing van de goedkeuring van het nieuwe bestemmingsplan indient bij de voorzieningenrechter van de Afdeling, het in de rede ligt dat het college niet op het bezwaar beslist alvorens de voorzieningenrechter van de Afdeling zich over de gevraagde schorsing heeft uitgesproken. Daarmee heeft de Afdeling zich niet uitgelaten over het al dan niet nemen van het primaire besluit (het besluit tot vergunningverlening).

6.3. Gelet op hetgeen de voorzieningenrechter hiervoor heeft overwogen, ziet hij geen aanleiding de omgevingsvergunning te schorsen op de grond dat verzoeker ook bij de voorzieningenrechter van de Afdeling een schorsingsverzoek had ingediend en waarop op dat moment nog niet was beslist. Het college had er uit een oogpunt van rechtsbescherming weliswaar voor kunnen kiezen om vanwege het ingediende verzoek om voorlopige het besluit aan te houden, maar in dit geval was er geen rechtsregel die zich ertegen verzet om over te gaan tot vergunningverlening. De voorzieningenrechter betreft bij zijn oordeel dat de voorzieningenrechter van de Afdeling met de uitspraak van 27 januari 2025 heeft geoordeeld dat het bestemmingsplan niet wordt geschorst. Nu het bestemmingsplan geldt, is er geen reden om over te gaan tot schorsing van de omgevingsvergunning op de grond dat het bestemmingsplan mogelijk gedeeltelijk wordt vernietigd door de Afdeling. Schorsing op die grond is aan de Afdeling en het verzoek daartoe is afgewezen. Het is niet aan de voorzieningenrechter van deze rechtbank om over te gaan tot schorsing van de bestreden omgevingsvergunning in verband met vermeende onrechtmatigheid van het bestemmingsplan. [...]

Overige jurisprudentie Omgevingswet:

- Rechtbank Amsterdam, 28-10-2024, [ECLI:NL:RBAMS:2024:6624](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 291

ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1036](#)

college van burgemeester en wethouders van Twenterand.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. HANDHAVING. Last onder dwangsom illegale bewoning arbeidsmigranten.

EVENREDIGHEID. Verwijzing naar **ABRS 05-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:678](#)**. Een motie leidt niet tot een juridische verplichting die het college bij het nemen van een besluit tot handhaving in acht dient te nemen. Het college heeft de motie niet hoeven betrekken bij het besluit tot handhaving. Verwijzing naar **ABRS 20-03-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:504](#)**.

WOONRECHT ARBEIDSMIGRANTEN. Geen aanleiding voor het oordeel dat er sprake is van strijd met de woonrechten die worden ontleend aan het Handvest en de Grondwet. **WET**

GOED VERHUURDERSCHAP. De Wet goed verhuurderschap is in werking getreden op 1 juli 2023 nadat het college de beslissing op bezwaar heeft genomen. Het college heeft deze wet daarom niet hoeven te betrekken bij het besluit tot oplegging van de last onder dwangsom.

Daarbij heeft de Wet goed verhuurderschap betrekking op de rechten en plichten van verhuurders en huurders. De wet regelt niet dat er niet handhavend mag worden opgetreden

tegen het huisvesten van arbeidsmigranten in strijd met het bestemmingsplan, zodat de wet geen betekenis heeft voor deze zaak.

JnB 2025, 292

MK ABRs, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1014](#)

college van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1

Besluit omgevingsrecht 2.2aa

Herziening bestemmingsplan Buitengebied 2004"

beheersverordening "Buitengebied Zuid West 2017"

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. Omgevingsvergunning bouwen nieuwe loods en bedrijfswoning. Voor zover de Stichting en anderen zich beroepen op de beschrijving in hoofdlijnen in artikel 5, onder B, en de algemene beschrijving in hoofdlijnen in artikel 3, heeft de rechtbank op goede gronden overwogen dat daaruit niet volgt dat het college de landschappelijke inpassing had moeten beoordelen. In beide artikelen staat hoe de aan de gronden toegekende doeleinden zullen worden nagestreefd. De term "nastreven" duidt op een inspanningsverplichting en niet op een resultaatsverplichting, zodat die bepaling onvoldoende duidelijk en concreet is geformuleerd om als rechtstreeks aanvullend toetsingskader voor omgevingsvergunningen te kunnen dienen. Verwijzing naar ABRs 23-10-2013, [ECLI:NL:RVS:2013:1639](#), onder 2.1.

GRONDGEBONDENHEID. "Grondgebonden agrarische bedrijfsvoering" is in artikel 1, 43e lid, van de planregels gedefinieerd als: "een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt, waarbij het gebruik van agrarische gronden noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf". Gelet op deze omschrijving kan ook een veehouderij met een stal onder omstandigheden een grondgebonden bedrijf zijn, bijvoorbeeld als het vee ook wordt beweid. Dat zal volgens [vergunninghouder] in dit geval ook gebeuren.

AANHAAPLICHT. SOORTENBESCHERMING. De omstandigheid dat de quickscan van na het besluit van 16 mei 2022 is, betekent niet dat de rechtbank zich niet op die quickscan mocht baseren bij de beoordeling of de aanhaakplicht van toepassing was. De rechtbank was er niet toe gehouden om het besluit op die grond te vernietigen en het college op te dragen om opnieuw te onderzoeken of de aanhaakplicht in verband met soortenbescherming van toepassing is.

JnB 2025, 293

Rechtbank Rotterdam, 10-03-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:3071](#)

college van burgemeester en wethouders van Gorinchem.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 onder a onder 2o

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4 aanhef en onderdeel 3 en 8

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. KRUIMEL. BOUWWERK. Omgevingsvergunning voor speelvoorziening in de vorm van een multisportveld. I.c. wordt geoordeeld dat sprake is van een bouwwerk als bedoeld in de Wabo. Tussen het kunstgrasspeelveldje, de omheining en de doelen bestaat functionele samenhang. De oppervlakte van het kunstgrasveld, volgens de tekening 258 m², maakt reeds dat de totale oppervlakte van de speelvoorziening meer dan 50 m² is. Het voorgaande brengt met zich dat de speelvoorziening voor zover die ligt in de bestemming "Maatschappelijk" niet voldoet aan artikel 4, onderdeel 3, van bijlage II van het

Bor, omdat de maximale oppervlakte van 50 m² wordt overschreden. Het college had dan ook geen toepassing kunnen geven aan dit artikel. Het is niet onaannemelijk dat de te verwachten gevolgen van de herinrichting voor omwonenden ingrijpender zullen zijn, zoals eisers stellen. Dit leidt tot de conclusie dat het college ook niet met toepassing van artikel 4, aanhef, onderdeel 8, van bijlage II van het Bor had kunnen afwijken van het bestemmingsplan.

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- Rechtbank Den Haag, 21-02-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:2676](#);
- Rechtbank Noord-Holland, 18-02-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:1968](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 294

MK Rechtbank Noord-Nederland, 06-03-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:899](#)

gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe, het college.

Habitatrichtlijn 6 lid 2

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2, 2.8 lid 1

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. OVERTREDING. PROJECT. VOORTGEZET

AGRARISCH GEBRUIK. Afwijzing handnavingsverzoek lelieteelt nabij Natura 2000-gebied. I.c. wordt geoordeeld dat het college op geen enkele wijze inzichtelijk heeft gemaakt en onderbouwd dat het project (lelieteelt op de twee percelen) voldoet aan de voorwaarden die het HvJ stelt om een project aan te merken als één en hetzelfde project waarvoor geen nieuwe toestemmingsprocedure behoeft te worden doorlopen. Alleen al het feit dat sprake is van wisselteelt, waarbij de specifieke teelt waar het hier om gaat steeds voor een aantal jaren wordt gestaakt of wordt afgewisseld met ander agrarisch gebruik, wijst erop dat geen sprake is van één en hetzelfde project. De enkele niet onderbouwde stelling dat op de betreffende percelen ook op de referentiedatum reeds sprake was van agrarisch gebruik en dat de aard van het agrarisch gebruik er niet toe doet, is in ieder geval onvoldoende. Geen aanknopingspunt voor het oordeel dat sprake is van voortgezet agrarisch gebruik waarvoor de vergunningplicht van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb niet geldt. **INTERN SALDEREN.** Het college heeft op geen enkele wijze de omvang en aard van het (agrarisch) gebruik van de betreffende percelen, noch ten tijde van de referentiedatum, noch ten tijde van het bestreden besluit, inzichtelijk gemaakt. Dat sprake is van intern salderen is daarom niet onderbouwd. Zou bovendien sprake zijn van een situatie van intern salderen, dan laat dat onverlet dat dan een natuurvergunning is vereist op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Dat volgt uit uitspraken AbRvS van 18-12-2024 die (onder meer) gaan over intern salderen. Die vergunning ontbreekt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2025, 295

MK ABRS, 29-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:335](#)

college van burgemeester en wethouders van Venlo.

Wet ruimtelijke ordening (Wro)

PLANSCHADE. SCHADE. TAXATIERAPPORT. CHATGTP. Toekenning tegemoetkoming in planschade aan Aleto. Wanneer een betoog ziet op een aspect van de inhoud van het taxatierapport dat gebaseerd is op specifieke deskundigheid van een taxateur, kan de juistheid van dat (aspect van het) taxatierapport in beginsel slechts met vrucht worden bestreden met een onderbouwd tegenrapport van een onafhankelijke taxateur, waaruit blijkt dat het taxatierapport onjuist is. Verwijzing naar ABRS 02-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:3940](#), onder 6.3.

Aleto heeft kort voor de zitting een nader stuk overgelegd waarmee zij een toelichting wil geven over de invloed van een toegestane milieucategorie op de waarde van bedrijventerreinen in Noord-Limburg. Op de zitting heeft Aleto toegelicht dat zij deze informatie via ChatGPT heeft verkregen. Aleto heeft de vraagstelling niet overgelegd. Verder is in de via ChatGPT gegenereerde informatie geen bronvermelding gegeven voor het antwoord op de opgegeven vraagstelling. In de informatie staat ook dat het voor een nauwkeurige analyse raadzaam is om contact op te nemen met een taxateur met kennis van bedrijventerreinen in Noord-Limburg. I.c. wordt geoordeeld dat het betoog van Aleto dat Aelmans onjuiste vergelijkingsobjecten heeft gebruikt, raakt aan een aspect van de inhoud van het taxatierapport dat gebaseerd is op specifieke deskundigheid van een taxateur. Aleto heeft, ter onderbouwing van dit betoog, geen tegenrapport van een andere onafhankelijke deskundige overgelegd. Dat betekent dat dit betoog in beginsel niet kan afdoen aan de taxatie van Aelmans. De Afdeling ziet geen aanleiding om in dit geval voor de door Aleto ingediende toelichting een uitzondering op dit uitgangspunt te maken.

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2025, 296

MK CRvB, 06-03-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:345](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:677 lid 1, 7:678 lid 1

Werkloosheidswet (WW) 24 lid 1, aanhef en onder a, 24 lid 2 aanhef en onder a

WW. VERWIJTBAAAR WERKLOOS. BANKMEDEWERKER. WISSELBELEID. Het Uvw heeft terecht geconcludeerd dat aan de werkloosheid van appellante een dringende reden in de zin van artikel 7:678 van het BW ten grondslag ligt, en dat appellante ter zake een verwijt kan worden gemaakt. Aangevallen uitspraak bevestigd.

4.6.2. Appellante betwist niet dat zij de transacties op 6 en 7 juli 2020 heeft uitgevoerd. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat het voor appellante op basis van de informatievoorziening van werkgeefster over het nieuwe wisselbeleid, duidelijk had moeten zijn dat de door haar uitgevoerde transacties niet langer waren toegestaan. Appellante had moeten begrijpen, ook gelet op haar jarenlange ervaring als bankmedewerker, dat de aankoop van \$ 1,- met een biljet van € 200,- of € 500,- feitelijk op hetzelfde neerkomt als het enkel wisselen van dat biljet en daarom niet strookt met het doel van het nieuwe wisselbeleid. Daarbij is ook van belang dat appellante wist dat de klant op 7 juli 2020 het biljet van € 500,- wilde wisselen en dat hij geen vreemde valuta wilde kopen, en dat appellante vervolgens zelf de wisseltransactie tegen betaling van \$ 1,- heeft voorgesteld. Het Uvw heeft dit, evenals het gerechtshof, terecht aangemerkt als een ernstige gedraging. Hierdoor heeft appellante het in haar gestelde en noodzakelijke vertrouwen van werkgeefster in haar integriteit geschaad. Het had voor appellante dan ook, mede gelet op de eerdere waarschuwing, voorzienbaar kunnen zijn dat de door haar uitgevoerde transacties tot ontslag zouden kunnen leiden. Bij de beoordeling of sprake is van een dringende reden is verder van belang dat werkgeefster op 16 juli 2020 met appellante heeft gesproken over de transactie op 7 juli 2020, waarna appellante op diezelfde dag op non-actief is gesteld.

4.6.3. Hoewel het gerechtshof heeft geoordeeld dat het niet toekennen van een (gedeeltelijke) transitievergoeding naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is wegens de lengte van het dienstverband van appellante, de omstandigheid dat zij zelf financieel niet beter is geworden van de transacties en de ernstige gevolgen van de ontbinding van de arbeidsovereenkomst, wegen deze omstandigheden in het kader van de WW niet zo zwaar dat van een dringende reden geen sprake is. Dit betekent dat het Uvw terecht heeft geconcludeerd dat aan de werkloosheid van appellante een dringende reden in de zin van artikel 7:678 van het BW ten grondslag ligt, en dat appellante ter zake een verwijt kan worden gemaakt. Er zijn geen aanwijzingen dat de werkloosheid appellante niet in overwegende mate kan worden verweten. [...]

De Centrale Raad van Beroep bevestigt de aangevallen uitspraak.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2025, 297

CRvB, 27-02-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:319](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)

BABW. AANVRAAG VOOR EEN GEHANDICAPTENPARKEERKAART VOOR EEN PASSAGIER TEN ONRECHTE AFGEWEZEN. De adviezen van de GGD zijn onvoldoende inzichtelijk en concludent en bieden daarom onvoldoende aanknopingspunten om invulling te geven aan de vergewisplicht. Het had op de weg van het college gelegen om een nadere toelichting op de adviezen te vragen. Nu het college dit heeft nagelaten en de adviezen zonder meer aan de besluitvorming ten grondslag heeft gelegd, heeft het college gehandeld in strijd met de op hem rustende vergewisplicht. Het college had het bestreden besluit niet mogen baseren op deze medische adviezen. Het college dient een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen.

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2025, 298

MK CRvB, 06-03-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:346](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW-1) Tijdelijke

noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW3)

NOW. DEFINITIEVE VASTSTELLING. Het oordeel van de rechtbank dat de minister terecht de huuropbrengsten en de jaarvergoeding van de bierbrouwer heeft aangemerkt als omzet, wordt onderschreven. Aangevallen uitspraak bevestigd.

4.2. Uit artikel 14, vijfde lid, van de NOW-13 volgt dat de minister de subsidie vaststelt aan de hand van de berekeningswijze als bedoeld in artikel 7 van de NOW-1. [...] In het eerste lid van artikel 7 is hiervoor een formule opgenomen. Een van de elementen in de berekening is de omzetsdaling. In artikel 6 van de NOW-1 [...] is geregeld hoe de omzetsdaling wordt vastgesteld. De omzet in de meetperiode wordt daartoe vergeleken met de omzet in de referentieperiode, gedeeld door vier. Omdat in dit geval sprake is van een groep wordt het percentage omzetverlies vastgesteld op groepsniveau. Voor de te vergelijken omzet wordt uitgegaan van het begrip omzet, zoals dwingend voorgeschreven in artikel 1, tweede lid, van de NOW. De NOW-regeling kent geen hardheidsclausule op grond waarvan de minister bevoegd is om in bijzondere gevallen af te wijken van de tekst van de NOW-regeling.

4.3. Tussen partijen is niet meer in geschil dat appellante, samen met [naam B.V. 1] en [naam B.V. 2], een groep vormt zoals bedoeld in artikel 6, vijfde lid, van de NOW-1. [...] Dit betekent dat voor het bepalen van de omzetsdaling moet worden uitgegaan van de omzet van de gehele groep. Het geschil spitst zich toe op de vraag wat de omzetsdaling was van de groep. Meer in het bijzonder gaat het om de vraag of de huuropbrengsten van [naam B.V. 1] en de huuropbrengsten en de jaarvergoeding van de bierbrouwer bij appellante moeten worden meegenomen bij het vaststellen van de omzet.

4.4. Het oordeel van de rechtbank dat de minister terecht de huuropbrengsten en de jaarvergoeding van de bierbrouwer heeft aangemerkt als omzet, wordt onderschreven. Uit artikel 1, tweede lid, van de NOW-1 en de Toelichting [...] bij deze regeling volgt, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, dat in de NOW wordt uitgegaan van een ruimer omzetbegrip dan in artikel 377, zesde lid, van Boek 2

van het BW. Voor het omzetbegrip wordt gekeken naar wat er voor de winst- en verliesrekening als netto-omzet wordt gezien en naar alle baten die voortkomen uit de uitvoering van normale activiteiten van een organisatie, ook als deze gewoonlijk met een andere term dan omzet worden aangeduid. Dit betekent dat ook de overige opbrengsten als omzet worden gezien voor de NOW voor zover zij zien op de reguliere bedrijfsactiviteiten van de onderneming. [...] Daarvan is sprake bij de huuropbrengsten en de jaarvergoeding van de bierbrouwer.

4.5. Ook overigens is niet gebleken dat de bestreden besluiten in strijd zijn met de wet of de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Meer in het bijzonder is niet gebleken dat de toepassing van het omzetbegrip in artikel 1, tweede lid, van de NOW-1 voor appellante leidt tot onevenredig nadelige gevolgen in verhouding tot het doel van de regeling.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

AVG

JnB 2025, 299

ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:986](#)

leerplichtambtenaar van gemeente Den Haag.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 15

AVG. Afwijzing verzoek inzage persoonsgegevens. I.c. heeft de leerplichtambtenaar erkend dat bepaalde documenten uit de dossiers mogelijk ten onrechte zijn verwijderd, maar dat, afgezien van de nader toe te sturen documenten, inzage is verleend in alle overige gegevens. Deze toelichting komt niet ongeloofwaardig voor. Dit betekent dat niet meer kan worden nagegaan of in die verwijderde documenten persoonsgegevens van de kinderen van [appellante] werden verwerkt. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 13-03-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1040](#) (onder 7.2). Geoordeeld wordt dat het besluit in zoverre onrechtmatig is. De informatie valt echter niet te reproduceren en deze procedure kan daar niets aan veranderen. Het college opdragen opnieuw op het bezwaar te beslissen of nader onderzoek te doen, kan er niet toe leiden dat de leerplichtambtenaar alsnog meer inzage geeft in persoonsgegevens van de kinderen van [appellante]. Daarom worden de rechtsgevolgen van dat besluit in stand gelaten.

JnB 2025, 300

ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:987](#)

college van burgemeester en wethouders van Heerenveen.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 4 lid 1, 16

Uitvoeringswet AVG (UAVG) 34

AVG. PERSOONSgegeven. Brief met reactie op verzoek om correctie en verwijderen van een uitlating in een verweerschrift in een bezwaarprocedure. Een indruk, mening, onderzoeksresultaat of een conclusie kan vallen onder de definitie van een ‘persoonsgegeven’ als bedoeld in de AVG voor zover dat gegeven over een identificeerbare persoon gaat als bedoeld in artikel 4, eerste lid van de AVG. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 16-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3145](#) (onder 6). I.c. wordt geoordeeld dat de uitlating een persoonsgegeven is als bedoeld in de AVG. De uitlating bevat namelijk informatie die kenmerkend is voor de economische identiteit van [appellant] en binnen de context herleidbaar is tot hem. Op grond van artikel 34 van de UAVG is het verzoek van [appellant] tot rectificatie van die uitlating dan ook een aanvraag, en het schriftelijk buiten behandeling stellen van dat verzoek is een besluit als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb, waartegen bezwaar en beroep open staat. Ten onrechte is geoordeeld dat de brief geen besluit is.

[Naar inhoudsopgave](#)

Gezondheid

JnB 2025, 301

MK ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1028](#)

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, thans en hierna: de minister voor Medische Zorg.

Geneesmiddelenwet (Gnw) 68 lid 1, 101

GENEESMIDDELENWET. BOETE. LEX CERTA. OVERTREDING. EVENREDIGHEID. Boete van € 3.000,00 wegens off-label voorschrijven van hydroxychloroquine en ivermectine aan patiënten met COVID-19. I.c. wordt geoordeeld dat artikel 68, eerste lid, van de Gnw in deze zaak voldoende duidelijk was en dat [appellant] deze bepaling heeft overtreden. Er bestonden op het moment van de overtredingen geen standaarden of protocollen (al dan niet in ontwikkeling) van de beroepsgroep die het off-label voorschrijven van hydroxychloroquine en ivermectine aanbevalen. Integendeel, er bestonden juist in ontwikkeling zijnde standaarden en protocollen van de Nederlandse beroepsgroep die het gebruik van hydroxychloroquine en ivermectine afraadden. [appellant] was op de hoogte van het afwijzende standpunt van de beroepsgroep over het off-label voorschrijven van deze geneesmiddelen. De Inspectie heeft [appellant] op artikel 68 van de Gnw gewezen en medegedeeld dat hij beboet zou worden als hij deze geneesmiddelen bleef voorschrijven. [appellant] heeft de geneesmiddelen desondanks voorgeschreven en heeft daarmee artikel 68, eerste lid, van de Gnw overtreden. De minister had daarom de bevoegdheid aan hem een boete op te leggen op grond van artikel 101 van de Gnw. Het betoog slaagt niet. Gelet op de uitzonderlijke omstandigheden en de motieven van [appellant] is in dit geval de opgelegde boete niet evenredig. Matiging van de boete van 50% is op zijn plaats.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2025:1030](#), [ECLI:NL:RVS:2025:1032](#), [ECLI:NL:RVS:2025:1035](#).

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Boetes voor artsen vanwege off-label voorschrijven medicijnen terecht, maar wel te hoog") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

JnB 2025, 302

ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1004](#)

minister van Financiën.

Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) 4.1, 9.1 lid 2

TOESLAGEN. HERSTELOPERATIE. HARDHEIDSCLAUSULE. Verwijzing naar ABRs 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:456](#). I.c. wordt [appellant] niet gevolgd in zijn standpunt dat de minister ten onrechte zijn huidige en toekomstige arbeidsmogelijkheden heeft betrokken bij de vraag of sprake is van schrijnende omstandigheden. Bij de vraag of sprake is van serieuze en structurele financiële nood kan immers ook meewegen of in de financiële omstandigheden verandering mogelijk is. Met het toepassen van de hardheidsclausule wordt een uitzondering gemaakt op de gebruikelijke toepassing van de regel, wat met zich brengt dat de bijzonderheid of schrijnendheid van een situatie zo concreet mogelijk moet worden onderbouwd. De rechtbank heeft het onderzoek op de zitting geschorst, om de minister nader te laten beoordelen of aanleiding bestond om de hardheidsclausule toe te passen. [appellant] heeft daartoe nadere informatie aan de minister verschaft. De rechtbank heeft in haar uitspraak nadien, met inachtneming van de uitwisseling van standpunten van partijen daarover, nauwgezet overwogen dat en waarom de financiële situatie van [appellant] onvoldoende duidelijk is geworden waardoor niet is onderbouwd dat sprake is van een schrijnende situatie. [appellant] heeft in hoger beroep niet alsnog aanvullend inzicht gegeven in zijn concrete financiële situatie, maar volstaan met de verwijzing naar een algemeen beeld van de beperkte financiële armslag. Bij deze stand van zaken kan niet worden vastgesteld dat sprake is van een schrijnende of overwegend onbillijke situatie.

[Naar inhoudsopgave](#)

Verkeer

JnB 2025, 303

MK ABRS, 12-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1045](#)

Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (hierna: het CBR).

Wegenverkeerswet 1994 130 lid 1

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 11 lid 1 onder c

WEGENVERKEERSWET. EMA. Afwijzing verzoek herziening besluit opleggen Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (EMA). I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank de aantekening mondeling arrest van de vrijspraak van appellant door het gerechtshof Amsterdam, hoewel deze dateert van na het besluit van 7 april 2021, wel had moeten betrekken bij de beoordeling van het beroep. Uit ABRS 21-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:722](#), volgt namelijk dat de bestuursrechter uitspraken van de strafrechter van na het besluit op bezwaar accepteert als nader bewijs in (hoger) beroep. Dit geldt ook als het gaat om een verzoek om heroverweging (verwijzing naar ABRS 04-05-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:961](#)). Uit de aantekening volgt echter niet dat het CBR de maatregel ten onrechte heeft opgelegd, zoals [appellant] betoogt. In dit geval is de aantekening mondeling arrest namelijk ongemotiveerd en heeft [appellant] in beroep geen aanvullende stukken overlegd. Met de aantekening wordt de inhoud van het proces-verbaal dat ten grondslag is gelegd aan de maatregel daarom niet onderuit gehaald. Ook werpt dit stuk geen ander licht op de feiten of omstandigheden waarop de bestuursrechtelijke maatregel is gebaseerd. De ongemotiveerde vrijspraak is dus onvoldoende om te kunnen oordelen dat de grondslag aan de besluitvorming van het CBR is komen te vervallen (verwijzing naar ABRS 23-03-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:854](#)).

JnB 2025, 304

Rechtbank Rotterdam, 10-03-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:2990](#)

algemeen directeur van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen, het CBR.

Wegenverkeerswet 1994 8, 130, 131, 134

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 23

Regeling eisen geschiktheid 2000 Bijlage 8.8

WEGENVERKEERSWET. ONGELDIGVERKLARING RIJBEWIJS. ALCOHOL. I.c. wordt geoordeeld dat het rapport van psychiater kan worden aangemerkt als specialistisch rapport in de zin van de Regeling. Dat het onderzoek deels is uitgevoerd door psychodiagnostisch medewerker die niet BIG-geregistreerd is, is niet in strijd met de Regeling. De rechtspraak van de Afdeling waar eiser op dit punt naar verwijst, maakt dit oordeel niet anders. Die rechtspraak is namelijk gebaseerd op een eerdere versie van de Regeling. Daarin stond dat delen van het onderzoek slechts door een derde mochten worden uitgevoerd, als die derde een arts was. Die eis geldt niet langer. Verder is het rapport op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Dat de anamnese telefonisch is afgenomen, doet aan de zorgvuldigheid niet af. De Regeling schrijft immers niet voor dat een anamnese in persoon moet worden afgenomen. De verklaring van eiser is betrouwbaar en duidt bovendien op misbruik. De psychiater mocht de anamnestiche gegevens van eiser daarom gebruiken als basis voor zijn diagnose. Verwijzing naar ABRS 10-07-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:2358](#) en 13-09-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3484](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2025, 305

MK ABRS, 28-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:795](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 28

ASIEL. De rechtbank heeft in dit geval te zeer de algemene beoordeling van de situatie in Colombia, zoals die volgt uit het IB 2023/3, als uitgangspunt genomen bij de toegang van de vreemdeling tot het asielsysteem in Colombia en daarbij diens individuele situatie onvoldoende betrokken.

4. [...] De conclusie van het IB 2023/3 is dat Colombia in zijn algemeenheid niet kan worden aangemerkt als een veilig derde land, wegens de combinatie van een zwak asielsysteem en het feit dat de rechten van asielzoekers en erkende vluchtelingen in de praktijk onvoldoende gewaarborgd kunnen worden. Anders dan de rechtbank heeft aangenomen, vormt dat naar het oordeel van de Afdeling geen aanknopingspunt dat in het specifieke geval van de vreemdeling de situatie in Colombia wezenlijk anders is dan ten tijde van de uitspraak van 25 augustus 2021 en het toen geldende IB 2020/26, dat wat betreft de conclusie gelijklopend is aan het IB 2023/3. De minister betoogt terecht dat de rechtbank te zeer de algemene beoordeling van de situatie in Colombia, zoals die volgt uit het IB 2023/3, als uitgangspunt heeft genomen bij de toegang van de vreemdeling tot het asielsysteem in Colombia en daarbij diens individuele situatie onvoldoende heeft betrokken. De minister wijst er terecht op dat de vreemdeling eerder zonder problemen en relatief snel een asielstatus heeft gekregen in Colombia en dat hij ook daarna als Turkse Gülenist daar geen problemen heeft ondervonden. Met de minister acht de Afdeling van belang dat de vreemdeling zelf, onverplicht en op eigen initiatief hangende de vorige asielprocedure in Nederland, de Colombiaanse autoriteiten op 19 januari 2021 heeft verzocht om zijn asielvergunning in te trekken, wat op 5 augustus 2021 is gehonoreerd. De minister wijst er verder terecht op dat, zoals de rechtbank ook heeft geoordeeld, de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij inspanningen heeft verricht om daadwerkelijk toegang tot Colombia te krijgen. Niet is toegelicht waarom de vreemdeling zijn asielstatus in Colombia niet opnieuw zou kunnen verkrijgen.

JnB 2025, 306

MK ABRS, 03-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:822](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 28

ASIEL. De minister heeft zijn risicogroepenbeleid over Gaddafi-loyalisten deugdelijk gemotiveerd. Uit de ambtsberichten volgt dat personen uit stammen die worden aangemerkt als Gaddafi-loyalisten met name te vrezen hebben voor milities en brigades die gelieerd zijn aan de GNA. Weliswaar zijn dergelijke milities ook actief buiten de gebieden waar de GNA de controle heeft, maar uit de ambtsberichten blijkt onvoldoende dat dit tot gevolg heeft dat Gaddafi-loyalisten daar alleen al om die reden moeten vrezen voor vervolging of een reëel risico lopen op ernstige schade. De ambtsberichten laten juist een beeld zien dat vooral de controleposten in het noordwesten, waar de GNA het gebied controleert, tot onveilige situaties leiden. Het beleid van de minister is daarmee in lijn.

JnB 2025, 307

MK Rechtbank Den Haag, 21-02-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:2500](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 42 lid 4 b

ASIEL. Beroep tegen het niet tijdig beslissen op een asielaanvraag. De rechtbank is van oordeel dat de beslistermijn niet rechtsgeldig is verlengd met WBV 2023/26.

4.3. [...]rechtbank is van oordeel dat de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen als een uitzondering moet worden gezien op de standaard beslistermijn van zes maanden. Van die uitzondering mag verweerder alleen gebruik maken als “een groot aantal vreemdelingen tegelijk een aanvraag indient waardoor het in de praktijk zeer moeilijk is de procedure binnen de termijn van zes maanden af te ronden”. De rechtbank leest hierin dat sprake moet zijn van een (significante) stijging van het aantal asielverzoeken binnen een bepaald tijdsbestek, waardoor de gebruikelijke beslistermijn van zes maanden moeilijk haalbaar is. Op de vraag hoe kort of lang dat tijdsbestek mag zijn, laat de rechtbank zich nu niet uit, omdat niet in geschil is dat in dit geval hoe dan ook geen sprake (meer) is van een (significante) stijging.

4.4. De rechtbank ziet de conclusie van de A-G als een bevestiging van haar oordeel. Weliswaar gaat het hier niet om een bindend eindoordeel van het Hof, maar de rechtbank hecht in haar oordeel wel waarde aan een dergelijk zwaarwegend advies. De rechtbank wijst er in dit kader op dat de A-G in haar conclusie heeft overwogen dat sprake moet zijn van een aanzienlijke toename van het aantal asielverzoeken ten opzichte van de normale ontwikkelingen. Volgens de A-G is een gestage of geleidelijke toename van het aantal verzoeken onvoldoende. Daaruit leidt de rechtbank af dat als geen sprake is van een toename van het aantal verzoeken - en uitsluitend sprake is van een stabilisatie van een hoog aantal verzoeken - *in ieder geval* geen gebruik mag worden gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen. De doelstelling van de Procedurerichtlijn zou volgens de A-G ernstig in gevaar komen als een lidstaat de verlengde beslistermijn kan toepassen als het aantal verzoeken geleidelijk toeneemt.

4.5. Gelet op het voorgaande komt de rechtbank tot de conclusie dat de beslistermijn niet rechtsgeldig is verlengd met WBV 2023/26, nu geen sprake (meer) is van een (significante) stijging van het aantal asielverzoeken. De rechtbank ziet daarom geen aanleiding om verder in te gaan op de vraag of verweerder bij het verlengen van de beslistermijn ook rekening mag houden met omstandigheden die niet zijn te herleiden tot de toename van het aantal asielverzoeken, zoals

werkvoorraden en de productiecapaciteit. Naar alle waarschijnlijkheid zal het Hof hier meer duidelijkheid over geven bij de beantwoording van de prejudiciële vragen die zijn gesteld door de hoogste bestuursrechter.

JnB 2025, 308

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 11-03-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:3809](#)
minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 29 lid 1 b

ASIEL. JEMEN. Provincie Taiz. WBV 2024/9. De minister heeft in zijn beleid mogen aannemen dat de mate van willekeurig geweld in Jemen, in het bijzonder de provincie Taiz, niet zo hoog is dat een ieder die daarnaar terugkeert alleen al door aanwezigheid daar, een reëel risico op ernstige schade loopt, ongeacht identiteit en persoonlijke situatie (meest uitzonderlijke situatie). De minister heeft mogen aannemen dat zich in Jemen een minder uitzonderlijke situatie voordoet. Eiser heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat hij, in het licht van deze minder uitzonderlijke situatie, in Jemen het slachtoffer zal worden van willekeurig geweld.

JnB 2025, 309

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 11-03-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:3804](#)
minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95/EU 15c

ASIEL. JEMEN. Provincie Sana'a. WBV 2024/9. Eiser heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat hij bij terugkeer naar Jemen een individueel risico loopt. Wat betreft het gestelde risico om in Jemen het slachtoffer te worden van willekeurig geweld heeft de minister in zijn beleid mogen aannemen dat de mate van geweld niet zo hoog is dat een ieder die terugkeert naar Jemen, de provincie Sana'a in het bijzonder, alleen al door aanwezigheid daar, een reëel risico op ernstige schade loopt, ongeacht identiteit en persoonlijke situatie (meest uitzonderlijke situatie). De minister heeft mogen aannemen dat zich in Jemen een minder uitzonderlijke situatie voordoet. Eiser heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat hij, in het licht van deze minder uitzonderlijke situatie, in Jemen het slachtoffer zal worden van willekeurig geweld.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2025, 310

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 20-02-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:2835](#)
minister van Asiel en Migratie.

Verordening (EU) Nr. 604/2013 23

DUBLINVERORDENING. Tijdigheid claimverzoek. Arrest B, F en K. Het doel van de termijnen van artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening, rechtvaardigt ook in dit geval een later aanvangsmoment van de claimtermijn. Hoewel geen sprake is van een situatie van meerdere betrokken lidstaten beschikte de minister ook hier op een later moment, namelijk met de ontvangst van het bericht van de Bulgaarse autoriteiten, over informatie die hem in staat stelde een terugnameverzoek in te dienen bij die autoriteiten.

Tijdigheid van het claimverzoek

4. Eiser betoogt dat het claimverzoek niet tijdig bij Bulgarije is ingediend. De termijn van het claimverzoek begon volgens eiser te lopen vanaf de datum van de asielaanvraag van 17 oktober 2022 en niet, zoals de minister aanneemt, vanaf het moment dat hem bekend is geworden dat op eiser de Dublinverordening kon worden toegepast. [...]

4.2. De minister stelt zich in het bestreden besluit, zoals toegelicht in het verweerschrift, op het standpunt dat de termijn bedoeld in artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening in dit geval niet vanaf het moment van de asielaanvraag is gaan lopen. Op dat moment viel eiser namelijk nog niet onder de werking van de Dublinverordening, omdat hij internationale bescherming had in Bulgarije. Pas toen de minister bekend is geworden met de intrekking van de asielstatus in Bulgarije, is eiser onder de werking van de Dublinverordening komen te vallen en is deze termijn gaan lopen. De minister ziet steun voor dit standpunt in het arrest B, F en K van 12 januari 2023 [[ECLI:EU:C:2023:4](#), punt 84 en 85] en het arrest Hassan van 25 januari 2018 van het Hof van Justitie [[ECLI:EU:C:2018:35](#), punt 62-64]. Daarom is het terugnameverzoek volgens de minister tijdig ingediend.

4.3. De rechtbank stelt vast dat artikel 23, derde lid, van de Dublinverordening bepaalt dat een niet binnen de in het tweede lid genoemde termijn ingediend claimverzoek tot gevolg heeft dat de verantwoordelijkheid overgaat op de lidstaat waar het nieuwe asielverzoek is ingediend. Het Hof heeft echter met het arrest B, F en K onderkend dat zich situaties kunnen voordoen waarin deze bepaling niet geldt. Het is juist, zoals de gemachtigde van eiser op zitting heeft betoogd, dat de zaak die ten grondslag lag aan het arrest B, F en K geen gelijke situatie betrof. Het ging in dat arrest namelijk om een situatie dat meerdere lidstaten betrokken waren bij de vaststelling van de verantwoordelijkheid. In die zaak was de verantwoordelijkheid overgegaan van de eerste op de tweede lidstaat waardoor Nederland, als derde lidstaat, buiten de termijn van artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening een terugnameverzoek indiende bij de tweede lidstaat. In het geval van eiser gaat het om een situatie dat de Dublinverordening eerder niet van toepassing was, omdat eiser internationale bescherming had in de andere lidstaat.

4.4. Ondanks deze verschillen is de rechtbank van oordeel dat dit arrest betekenis heeft voor eiser. Zoals het Hof in het arrest B, F en K heeft overwogen zou toepassing van artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening in de context van die zaak niet in overeenstemming zijn met het doel van de termijnen van artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening, namelijk waarborgen dat de verzoekende lidstaat de terugnameprocedure inleidt binnen een redelijke termijn vanaf het tijdstip *waarop hij over informatie beschikt die hem in staat stelt een terugnameverzoek bij een andere lidstaat in te dienen* (cursivering rechtbank). Dat doel rechtvaardigt ook in dit geval een later aanvangsmoment van de claimtermijn. Hoewel geen sprake is van een situatie van meerdere betrokken lidstaten beschikte de minister ook hier op een later moment, namelijk met de ontvangst van het bericht van de Bulgaarse autoriteiten, over informatie die hem in staat stelde een terugnameverzoek in te dienen bij die autoriteiten. De opvatting dat de termijn voor het indienen van een terugnameverzoek ook in die situatie begint te lopen vanaf de datum van de indiening van het asielverzoek zou betekenen dat asielzoekers door persoonlijke keuzes, zoals in dit geval het laten intrekken van de in een andere lidstaat verkregen internationale bescherming, invloed kunnen hebben op de vaststelling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van hun verzoek. Dat zou derdelanders ertoe kunnen aanzetten om zich naar andere lidstaten te begeven, wat tot secundaire stromen leidt, die de Dublinverordening juist beoogt te voorkomen.

[[ECLI:EU:C:2016:188](#), punt 52]

4.5. De opvatting dat de termijn van het indienen van het terugnameverzoek pas is gaan lopen op het moment van bekendheid van de minister met de informatie over de ingetrokken internationale bescherming past ook goed in de systematiek van de Dublinverordening. De over- of terugnametermijn begint in de situatie van artikel 21 en 23 van de Dublinverordening te lopen vanaf de indiening van de asielaanvraag of een Eurodac-treffer. Maar bij het ontbreken van een dergelijk peilmoment, namelijk als de vreemdeling geen asielaanvraag indient (in de situatie van bijvoorbeeld een los overdrachtsbesluit) en het claimverzoek is gebaseerd op ander bewijs dan de gegevens uit het Eurodac-systeem, moet het verzoek op grond van artikel 24, tweede lid, tweede volzin, van de Dublinverordening binnen drie maanden worden gezonden nadat de verzoekende lidstaat vaststelt dat wellicht een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de betrokken persoon aan de aangezochte lidstaat. Zie hiervoor ook de Engelse taalversie van deze bepaling: 'If the take back request is based on evidence other than data obtained from the Eurodac system, it shall be sent to the requested Member State within three months of the date on which the requesting Member State becomes aware that another Member State may be responsible for the person concerned' (onderstreping rechtbank).

4.6. Uit de doelstelling en de systematiek van de bepalingen in de Dublinverordening over de claimtermijn valt dus af te leiden dat de termijn voor het indienen van een claimverzoek niet kan ingaan op een tijdstip waarop de verzoekende lidstaat nog niet bekend kan zijn met de verantwoordelijkheid van de andere lidstaat. De rechtbank wijst in dit verband ook op haar eerdere uitspraak van 17 mei 2024 [[ECLI:NL:RBDHA:2024:7494](#)].

4.7. De rechtbank stelt vast de minister met de toezending van het bericht van de Bulgaarse autoriteiten zich bewust werd ('becomes aware') van de verantwoordelijkheid van Bulgarije en over informatie beschikte die hem in staat stelde een terugnameverzoek tot Bulgarije te richten. Vervolgens heeft de minister op 27 mei 2024, dus ruim binnen de geldende termijn, een terugnameverzoek ingediend bij Bulgarije. De beroepsgrond slaagt niet.

[Naar inhoudsopgave](#)